

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Tisztelt Polgártársak!

A miskolczi függetlenségi és 48-as párt nagyválasztmánya szombaton délután 4 órakor a eszmadia ipartársulat helyiségében *Bizony* Ákos elnöklete alatt gyűlést tartott, mely alkalommal elhatározta, hogy a miskolczi harmadik kerületben Friedman Károly elhalálozása folytán megüresedett megyebizottsági tagságra dr. *Neuman* Bertalan miskolczi ügyvédet, pártunk érdemes jegyzőjét jelöli ki.

A választás december hó 28-án lesz.

A választás vezetésére *Kafka* Ignác megyebizottsági tag küldetett ki.

Felkérjük választó polgártársainkat, hogy egyesült erővel és akarattal, dr. *Neuman* Bertalan jelöltségét támogassák s az ő győzelmét biztosítani sziveskedjenek!

Demoszthenes és Széll Kálmán.

„Elsőben is athénei férfiak, nem kell csüggednünk ügyeink állapota felett, akármilyen reménytelenek is most azok, — ezzel kezdette beszédeit legtöbbször Görögország legnagyobb szónoka.

A nagy görög mindenek előtt a csüggedéstől akarta megóvni honfitársait, mert reményét vesztett népnek akarateréjén lidérez-nyomás ül. Miért küzdjek, ha cél nem érhetek, miért dolgozzam, ha munkámnak úgy sem lehet eredménye, miért ragadjak fegyvert a szabadságért, ha előre tudom, hogy küzdelmem meddő lesz? A ki ezekre a kérdésekre ilyen válaszokat ad, az se nem küzd, se nem fárad, se csatákat nem viv, mert a reménye vesztett élet, — legyen az akár egyes emberé, akár nemzetek élete — céltalan lassu vergődés, mely élet nevezetre nem érdemes.

Demoszthenes nem tudta megakadályozni Hellász bukását, tehát az önbizalom sem vezet mindég biztos sikerre.

A burok küzdelme is hasonlóról tanuskodik, ámde azért egyik eset sem bizonyít a görög szónok ellen. A háboru kockázatai igen sokszor kívül esnek minden számításon. A görögök győzelme Filepen, a buroké az angolok felett nem volt lehetetlen dolog s ha bekövetkezett, azért még nem ítéendő el, ki nemesen bukott. *Mert ellenkező példákat is tud felmutatni a történelem.* Pl. a svájciak, a németalföldiek, az Egyesült államok szabadságharczait. Az ilyen harcok tehát, melyekbe bizalommal, hittel megy egy nemzet, esetleg *sikerülhetnek*; de hitevesztett nemzetek számára, semmi más nem marad, csak az enyészet és lassu halál. Tegyük fel, hogy a burok engednek az angoloknak a háboru kitörése előtt. *Nos, vajjon megmentette volna-e ez őket az angolok lassu elnyomásától?* Kétségtől nem, mert az angolok a jograblást tovább is addig folytatják, míg a burok államait lassanként eltörlik, népeit a saját fajukba beolvasztják. Hát a hellenek, ha háboru nélkül alávetik magukat Fülöpnek, talán megmenekülnek a nemzeti bukástól? Tegyük fel, hogy nemzetünk 48-ban nem ragad fegyvert és nem bukik el jogainak védelmében. Vajjon szabadabbak volnánk-e manap, ha foradalmunkat kikerülve, gyáván meglapulunk, a december 2-iki proklamáció előtt? Bárgyu fejnek kell lenni, ki ilyen következtetésre jut. Jegyeztek meg magatoknak, hogy olyan nemzet, mely a szabadságért áldozatokra és pedig nagy áldozatokra nem képes, szabaddá nem lehet soha. Áldozni pedig csak olyan dologért lehet, melynek előbb utóbb való megvalósulásában bizni tudunk.

Nemzetünk a szabadság csatamezején elbukott Rákóczy és Kossuth alatt. Ha a Rákóczy forradalom után végkép elcsügged és örökre elveszíti hitét függetlenségében, akkor nem lesz 48-as forradalom, mely nagy áldozatok árán bár, de mégis közelebb vitt célunkhoz. Ha Kossuth után senki sem lesz, ki nemzetünket, nem a forradalom, *de az alkotmányos küzdelem harcában tovább ve-*

zeti, akkor minket senki és semmi sem menthet meg a lassu haláltól.

Pedig Demoszthenessel egészen ellentétes álláspontra helyezkednek a magyar államférfiak s legbölcsebbnek azt tartják, ki nemzetünknek kishitűséget hirdet. Nem vagyunk elég erősek, hogy saját lábunkon megállhassunk. A nemzetiségek felfalnak bennünket. Nincsenek rokonaink, mint más nemzetek, *tehát ne bizzunk magunkban se.* A függetlenség kalandos politika, jól vigyázz, hogy valahogy birtokába ne juss, mert ez lesz halálad. Ne csapongjon fantáziád az elérhetetlen függetlenség után, inkább maradj osztrák rabságban, hadd szívja tovább a gazdasági közösségben vampir módra életereidet. Igen, a függetlenség minden más népre kívánatos és áldásos, csak reánk hoz végveszedelmet, ezt hirdetik 67-től maig mindazok, kiket ez együgyűek számára készített maszlagnak elhíntésére Bécsben kivezényelnek.

De jó uraim, kik Széll Kálmánnal egyetemben azt hirdetik, hogy nem lehetünk soha függetlenek, azt kérjük tőletek: ezen a szégyenletes alapon, ezzel a gyáva meghunyászkodással és örökös meghátrálással hová jutunk és mik lehetünk?

Tettünk-e a 67-es alapon jogaink kivívásában csak egy lépést előre? Hogyne! Hisz ott van a véderő törvény, mely a német nyelvű tisztí vizsga jármán át-hajtja az egész magyar ifjuságot. Ott a Szilágyi féle konzuláris bíraskodás s higyjétek el, óriási vivmány a nemzetre, hogy igazságszolgáltatásának egy részét már kiközösítették s osztrák-magyar bírák, osztrák törvények szerint ülnek magyar honpolgárok felett törvényt. Óriási vivmány az, hisz Apponyi ellen gyönyörű elméletekben bebizonyítja ezt nektek Szilágyi, a világ legnagyobb rabulistája.

Ah, de hisz mi függetlenek vagyunk, mert a paritás elve megvan a pragmatika sanctióban, megvan a 67-es kiegyezésben? Ugyan ugy-e? Hisz az

BARTA JENŐ

női divat- és vászonáruháza

MISKOLCZ, Széchenyi-utca 96.

December hó 31-éig

nagy karácsonyi vásárt rendez.

Ez alkalommal a **legdivatosabb és a legjobb minőségű divat- és vászonárak** kerülnek eladás alá u. m.:

Jó mosó Barchendek mtrje	16	krtól	1 finom téli kendő ...	1-80	krtól
Divatos kelmék	22	"	Jó mosó Cretonok ...	16	"
Finom női posztó	35	"	Futó szőnyegek ...	25	"
Angol kelmék	50	"	1 finom Chachmér paplan ...	3-40	"
1 vég finom vászon 23 mtr	3-80	"	Női ing esipkével...	55	"
6 szem kávés teríték	1-20	"	Himzett alsóalj...	1-50	"
6 gyönyörű batist zsebkendő	65	"	stb. stb.		

Tessék karácsonyi árjegyzéket kérni.

egykori cigány által a földesurnak vitt levélben is benne voltak a rákok, melyek, míg a cigány a vizparton aludott, el-másztak. Nem elég, ha benne van a törvényekben a paritás, még az életbe is át szeretné vinni Ugron és egyik-másik fantasztikus, kalandos magyar? Nem, a függetlenség nem nekünk való, mi gyengék vagyunk s megvéd bennünket más-tól az osztrák, *hogy maga kirabolhas-son*. Önálló vámterület nélkül soha sem lesz életképes iparunk, elsovad osztrák járszalagra fűzött honi kereskedelmünk, hanem azért tartjuk fenn a közös vám-területet, mert így akarja az uralkodó, így akarja Ausztria. Külön vámterület mellett nem állna fenn a közös védelem szükségessége? Csak ha önmagunkat teljesen kihasználni, kiélni enged-jük, akkor védnek bennünket? Bocsa-natot kérünk, ennek a védelemnek így igen nagy ára van, ilyen árért a muszka is megvédne Magyarországot.

Függetlenségünknek gyönyörű példája a közös hadsereg, mely lerágja cson-tunkról azt a kevés húst, mit a közös vámterület még rajtunk meghagyott. Há-lából egyetlen magyar szóért bebörtö-nözi és kikötözi gyermekeinket. Tisztjei nem magyar állampolgárok, a császár-nak hűséget esküsznek, de nem tesznek esküt a magyar alkotmányra, mert hát jöhet idő, hogy azt *alkalomadtán meg is kell támadni*. Miért nem tud a ma-gyar nyelv hódító körutra indulni e ha-zában a többi nemzetiségek között? E miatt a zsoldos hadsereg miatt! Nyelve, szelleme, zászlója, célja mind nem a tied, mind idegen tőled, nemzetem. De azért ne merj arra gondolni, hogy a nyelve magyarrá, a szelleme alkotmá-nyossá átalakuljon, mert megharagud-nak nagyon a bécsi burghban. Légy né-metté, hajtsd meg fejedet a germán szellem mindenhatósága előtt, *hálából majd megvéd ő tégedet*.

Néped boldus, iskoláid nincsenek, ha-

nem azért költöd esztelenül a száz milliókat hadi hajókra. Dobj ki 7—8 millió forintot chinai kalandokra, hisz — mily boldogság! — nagyhatalom vagy. S a világ tudomást vesz rólad mindenütt, hisz fiaid ott küzdenek ide-geen földön, idegen érdekekért a sárga-fekete zászló alatt; consulátusokon ott diszeleg a kétfejű sasos czimer s ha betérsz oda panaszoddal, kiutasítanak, mert nem beszélsz németül. Ilyen a Széll Kálmán „független Magyarországa“ a valóságban. Élünk, hogy másoknak eszközei legyünk, mások céljait szolgál-juk, mert magunk elé célt tűzni nem lehet, nem szabad.

Többre vágni ne merészeljete, hisz a halál-baglyok folyton azt huhogják, hogy ha ránk sütné a szabadság áldott napja, mindent elégetne. Csak folytassá-tok bölcsességeket s hirdessétek tovább, hogy magasabbra törni, önállóságr: töre-kegni halál s jelenlegi helyzetünkben maradni élet és függetlenség. Demosz-thenes bölcsességét nézzétek le és hirdes-sétek tovább a magatokét, ti, kifordi-tott gondolkodásu Demoszthenesek. Hisz oly szép, oly lélekemelő az ilyen argu-mentálás: Elsőbben is magyarok, mielőtt közügyeitek megvitásába fognátok, ve-gyétek eszetekbe, hogy függetlenek nem lehetek soha s a függetlenségre való törekvés végveszélyt hoz reátok.“

Ez a Széll Kálmán érvelése és logi-kája. Udvaroncok, tapsoljatok neki!

Valasztási mozgalmak. A vármegyei tiszt-ujítás idejétől egy hosszú esztendő választ el bennünket, ám a választási mozgalom már a múlt szombaton kezdetét vette. *Melczer* Gyula közéletünk kiváló vezérférfia, szomba-ton délután 4 órára értekezletet hívott egybe, melynek tárgyát a vármegyei tisztujítás, fő-képpen pedig a vármegye első tisztviselőjé-nek személyében való megállapodás képezte.

Az értekezleten városunkból és a várme-gye községeiből többen vettek részt, a kik

Melczer Gyula indítványára *Bárczay* László földbirtokost jelölték ki az alispáni állásra, *Bárczay* László egy küldöttség meghívása folytán megjelent az értekezleten s hosz-szabb beszédben kijelentette, hogy a *jelölt-séget elfogadja*.

Ezzel tehát elvetették azt a szelet, mely egy éven át a pártszenvédely hallárait ma-gasra korbácsolhatja.

Nem akarunk ez alkalommal bővebben ki-terjeszkedni arra a kérdésre, vajjon helyes-e, célszerű-e a polgárok nyugalmát a válasz-tási harcok izgalmaival már ma, a tiszt-ujítás ideje előtt egy évvel megzavarni? Nem akarunk erre a kérdésre kiterjeszkedni azért, mert ennek az idő előtti mozgalomnak tit-kos rugóit nem ismerjük. Nem tudjuk, vajjon az a párt, mely *Melczer* Gyula vezérlete alatt ma már megalakult, mit akar? Mi a szándéka? Mi a törekvése? . . . Ha ez a párt *minden politikai mellékgondolatok nél-kül*, egyedül a közigazgatás javítását, az ad-minisztráció helyesebb alapokra fektetését tűzte ki célul; ha azt akarja, hogy az a mély erkölcsi züllés és romlottság, mely a Miklós-aera idején végigszántott a vármegye köz-életén, végképpen kipusztuljon; ha azt akarja, hogy a vármegyének minden egyes megvá-lasztott tisztviselője saját akaratának, poli-tikai meggyőzésének ura legyen, ne pedig felebbvalójának rabszolgája; szóval, ha új szellemet akar meghonosítani a vármegyé-ben: akkor mi ezt a szándékát és törekvé-sét helyesnek tartjuk és elismerjük, hogy egy ilyen nagyszabásu rendszerváltozás kervesztülviteléhez egy esztendői idő nem is olyan sok. De ha csak olyan egyszerű sze-mélyváltásról van szó, hogy X. Y. helyett ki legyen az alispán, főjegyző, főszolgabíró sat; ezért bizony nem érdemes a köznyu-galmat fölzavarni, nem érdemes egy egész éven át folytonos izgatottságban és a kenyér elvesztése fölött kétségben tartani azokat a derék és buzgó tisztviselőket, a kik hivata-los kötelmeiknek példás módon eleget tesznek.

No de hát akár korai a dolog, akár nem; ezen már nem változtathatunk. A zászló-

TÁRCZA.

Még a tyuk is kikaparja!*)

— Humoreszk. —

Irta: *K. Mártonffy Imre.*

— Micsoda? Huszonnégy darab ujdont új zsákot loptak el a magtárból? Kiáltotta a bessenyői tisztartó dühösen.

— Épen két tuczat! viszonzá az ispán, mind megannyi volt számozva és bélye-gzve. Aztán minő vászon volt. Akár inge-ket lehetett volna belőle varratni.

— De nem vásárnapra, jegyzé még So-vány Ignác uradalmi irnok.

— Mindegy! Azért mégis a legfinomabb zsákvászon volt. Miskolczon vettük az ár-verésnél.

— Ez hallatlan vakmerőség! dünnyögé a tisztartó, miközben letette öblös tajt pipá-ját. Valóságos tolvaj csöcselék! Be kár, hogy többé nem szabad botoztatni, valamennyit deresre huzatnám. No de majd végére já-runk a dolognak. Amice Sovány! küldje

*) Mutatvány szerzőnek karácsonykor megjelenő elbeszélés kötetéből.

ide a kisbíró, hadd szimatoljon azokban a házakban, hol az enyves kezűeket gyanítja.

A kisbíró megjelent, hogy küldetéséhez fogjon.

A tisztartó megrökönyödött. Kékült, zöl-dült dühében, mert a malomban a molnár nagy csodálkozására minden zsákot megsza-golt, s mégse volt eredménye. Sovány Ig-nác hasonlóképp cselekedett a péknél. Semmi erredményt se mutathatott fel, s mind ket-ten az éjjeli őrből biztak.

Ez mint valami elkárhozott lélek járt a faluban. Két üveg badacsonyt ígértek neki, ha az igazi tolvajokat elfogja. Ez a remény, hogy bort kap, tűzbe-vizbe is kergette volna a tolvajokért. Megfigyelt minden szögletet, be-nézett minden hasadékot, lyukon s ugyan ezt tette minden házban, hol hiuz szeme valami gyanust láthatott.

Bár sok gorombaságot kellett zsebre dugnia, sőt némely helyeken seprűvel verték ki, mégse fedezett fel semmit.

Végre világosságot látott szeme s Kuko-riczáék Jancsi fiát látta vászonnadrágban kijönni. Rendőri orra már megérezte a ba-dacsonyi bor szagát.

Nyájas szavakkal szólította meg a fiut, s kérdezé, hogy anyja nem zsákból csinálta-e

a nadrágot? — mire a kis fiu elkezdett pi-tyeregni, és ordítva futott el.

Az éjjeli őr azonban a fiu után ment, a finom diplomatai nyelven adta tudtára az anyjának, hogy e gyönyörű szövet annyira megnyerte tetszését, miszerint elhatározta, hogy ebből fog magának nadrágot csinál-tatni, ennél fogva tehát kéri, mondaná meg, hol lehet kapni e kitűnő szövetet.

Oh! a bessenyői éji őr ravasz kópé volt, s politikai beszédének bizonyosan lett volna hatása, ha a bóbólló fiu bele nem szól, hogy:

— Anyám az éji őr azt mondja, hogy te zsákból csináltad a nadrágot?

— Micsoda? — kiáltá dühösen az öreg Kukoriczáné — én zsákból csináltam a nadrágot? — Én, te részeges gazember. Most mindjárt —

Hogy mit csináljon „most mindjárt“, azt az éjnek hú óra rövid fejtörés után is ki-találta.

Ő csak a seprűt látta Kukoriczáné kezé-ben. „Futni szégyen, de hasznos“, ezt tar-totta szem előtt az éji őr, és menekült, ki a házból, kísérvé a parasztnők hangos kacza-jától és a kutyák ugatásától.

— Csak nő ne lett volna! mondá a kis-

bontás visszavonhatatlanul megtörtént. A jövő tisztújítás alkalmával dr. Tarnay Gyula alispánnal szemben fog állani Bárczay László. Tessék a kettő közül választani.

A kik a kormánypárton vannak, azok nagyon könnyen választhatnak. Mind a kettő arra való, arra termett derék férfi. Egyéni szimpatia dolga az egész. Ezzel szemben azt mondhatná ugyan valaki, hogy nekünk függetlenpárti embereknek a választás még könnyebb, mert Bárczay László éppen olyan mameluk, mint dr. Tarnay Gyula. Egyik tizenkilencz, a másik egy híján a husz. Ennélfogva az egyéni szimpatia még erőteljesebben működhetik. Hát ez igaz. Még az is igaz, hogy közigazgatási tisztviselők választásánál politikai pártállásra tekintettel lenni nem szabad. De nekünk, a kik Borsodvármegyében a függetlenségi párt elveit valljuk, ha máskor nem is, de most a politikai magatartást előtérbe kell állítanunk. Miért? Azért, mert most a vármegyei tisztújítást országos képviselőválasztás előzi meg. Nekünk nagy érdekünk az, hogy az ellenzéki Borsodvármegyéből minél több függetlenpárti képviselő kerüljön az országgyűlésre. Az alispánnak nagy hatalma van. Ő parancsol a szolgabiráknak és a községi jegyzőknek. Az ő parancsszavára a szolgabírák és községi jegyzők kiölhetik a választók lelkéből a szabad és független meggyőződést. Csendőrszuronnyal megakadályozhatják a szabadakaratnyilvánítást. Szóval az alispán ura lehet — ha akar lenni a képviselőválasztásoknak. Nekünk tehát ez alkalommal egyéni szimpatiaira tekintettel lenni nem lehet. Nekünk az országos képviselőválasztásig akár egyik, akár másik alispánjelölt mellett állást foglalni nem szabad. Nem kívánjuk, de nem is kívánhatjuk, hogy ők zászlóink alatt harcoljanak; hanem a melyik nem tör ellenünk, a melyik érdekeink ellen nem cselekszik, az lesz a mi emberünk, azt támogatjuk.

Addig legyünk türelemmel. Figyeljük meg, mit csinál egyik vagy a másik párt. Ha a

birónak, midőn a községházához ment vissza, s elmesélte az esetet neki. Asszonyok ellen nem lehet olyan határozottan fellépni. Óvatosságnak kell lenni. De türelem! majd napfényre kerül a dolog!

E szavak után a hivatal szobába ment, hogy jelentést tegyen működéséről.

De végre csak nem indíthat pört Kukoriczák ellen, egy pár új nadrág miatt?

A bessenyői törvényhatóság nem tartozott többé ama korhoz, melyben holmi Kukoriczákat kintpadra vontak, hogy vallomásra bírják, (ámbar a tisztartó nagyon hajlandó lett volna erre). Várni kellett tehát.

A zsákok nem kerültek napfényre.

Vajjon ez mardosta-e a tisztartó szívét, vagy pedig Hekuba fonala ért véget, ezt nem bírjuk meghatározni. Elég a hozzá, hogy a derék tisztartó szeptember vége felé egy szép napon ágyba került és — meghalt. Végperczében kétely támadt benne a menyország igazságszolgáltatása iránt, a hova jutni remélt, mert a zsáktolvajok még most is büntetlenül jarkáltak, és talán gunyoltak.

A temetés ünnepélyes volt. A jószág- és falu notabilitásai jelen voltak, még a gonosz Kukoriczáné és társai is ünnepélyesen lép-

választási mozgalom nagyobb hullámokat vet, ha tisztában leszünk annak mozgó rugóival, akkor aztán állást foglalhatunk.

A miskolci ev. ref. felsőbb leányiskola továbbfejlesztése.

Miskolcz város fejlődésének és haladásának újabb és öröndetes jelét mutatja az a nagyszabású mozgalom, mely a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület kebelében oly nagy lelkesedéssel indult meg. Arról van szó, hogy a *miskolci ev. ref. felsőbb leányiskola hat osztályúvá fejlesztessék és tanítónőképző intézettel egészítsék ki.*

Ez a nagyszabású terv Kun Bertalan püspök és Tóth Pál igazgató által készített emlékirat alakjában került az egyházkerületi közgyűlés elé. A kerületi közgyűlés ezt az emlékiratot tárgyalás és véleménynyilvánítás végett az egyházmegyéknek adta ki. Az egyes egyházmegyék a legnagyobb lelkesedéssel karolták föl ezt a nagy horderejű kérdést, nemesak tanácssal, hanem áldozatok hozatalával is azon buzgólkodnak, hogy ez a nagyhorderejű terv mielőbb megvalósuljon.

A kerület kebelében lévő nyolcz egyházmegye közül már a legtöbb megadta a maga véleményét. Ezek között kiváló figyelmet érdemel a *felső-borsodi egyházmegye véleménye*, mely a következőképpen hangzik:

Egyházmegyénk tehát Balajton nov. 29-én tartott közgyűlésben szem előtt tartva a célt, melyet elérni akarunk, ismerve az eszközöket, melyeknek segítségével édes reményeinket megvalósíthatjuk, de látva az akadályokat is, melyeknek leküzdésére egyesült erővel kell munkálkodni: határozott állást foglalva hangsúlyozzuk, hogy a f.-borsodi egyházmegye *őhajja egy leány-növelde kívánatos osztályainak felállítását, mint az internátus kibővítését és a tanítónőképző intézet létrehozását.* És pedig az első mint legszükségesebb állítassék fel minél előbb; az utolsó kettő pedig csak akkor, ha anyagi erőnk engedi.

Mert tagadhatatlan, hogy úgy az általános nemzeti közművelődés fejlődésének, mint

deltek az éji őr mellett, ki horpadozó kalapját gyászfényvel diszit és hóna alatt énekeskönyvet vitt. Igaz, hogy a fonakul gombolt kabátnak bal lebernyege kissé rövidebbnek látszott, és a helyzet komolyságát nagyban csökkentette, ehhez még e hirtelen keletkező zápor, mely a kíséretet ugyancsak megáztatta. Ez mind a mellett méltóságteljesen haladt. Csupán a nők, mint ilyenkor tenni szokták, szoknyájukat esernyő gyanánt emelték fejük fölé.

Hah! de mi mutatkozott e pillanatban a kissé hátramaradt Sovány Ignác őrnek uram szeme előtt? Mit kelle olvasnia az asszonyok alsó szoknyáiról?

— Bessenyő 9. sz.: — Bessenyő 24. sz.: — 16. sz. stb.

Elborzadva állott, lehajtotta esernyőjét, és meglökte vele az éji őr, magához intette és némán mutatott a vádiratra. A derék éji őr elejtette énekes könyvét, mely alkalommal két ludat halálra ijesztett és mondta:

— Még is van igazság a földön, mi se maradt titokban, mert még a tyúk is kikaparja! ott vannak a zsákok.

különösen a meggyengült protestáns nagy érdekek ápolásának jól szervezett felsőbb leányiskolák és tanítóképző intézetek a leghathatósabb előmozdítói. Régtől fogva tudja a róm. hath. egyház azt, hogy amilyen az anya vallásosság és erkölcsiség tekintetében: kevés kivétellel olyan a jövő nemzedék.

De mi protestánsok — valljuk meg egész őszintén — hogy az újabb időkig a nők kiképzésével, értelmi és érzelmi világuk gazdaságának erőfejlesztésével nem törődünk kellőleg. Sőt a protestáns nőnevelés történetéről alig beszélhettünk. Hiszen tudjuk, hogy ha protestáns felső és közép osztályú szüle leánygyermekét magasabb kiképzetésben akarta részesíteni, csak két ut állott rendelkezésére: vagy a zárdai vagy a házi (nevelőnői) neveltetés útja és módja. Az első rendszer a legtöbbször igyekezett a növendék szívéből még azt a kevés protestáns szellemet is kioltani, — a mit esetleg a szülői háztól magával visz — ha ugyan vitt. A másik szintén nem növelhette a gyermekeket kívánatos protestáns szellemben, mert ehhez a nevelőnő sem értett — lévén sokszor más felekezetű, mint a növendék. És csak a ritkaság számba ment, ha ilyen rendszer mellett is jó protestáns maradt az illető, a ki mint leendő anyja gyermekeinek, éltető szelleme családjának, védő angyala a protestáns eszmék és igazságoknak, hitbuzgóságát és áldozatkészségét tettekkel is megtudta mutatni. Innen van, hogy az áttéréseknél sokkal nagyobb számban szerepelnek a nők, mint a férfiak. Hiszen még csak bizonyításra sem szorul, hogy az első vallásos nevelést az édes anyja adja gyermekének, midőn az első imádságra megtanítja. Mert a gyöngéd kicsinyek szüntelen ő körülötte vannak, a ki ezer alkalmat talál azoknak ébredő elméjéért, fogékony lelkéért a legszentebb megismertetni s a ki leginkább alkalmas a gyenge szivekben az erényes és vallásos érzéseket föléleszteni. Ez az első családi nevelés alapja a leendő ember boldogságának.

S ha prot. nők és anyák mindnyájan tudnák azt, hogy a mi hitvalló őseink és vértanúink milyen hallatlan szenvedéseken mentek keresztül, csak hogy hitüket megtartsák és az anyaszentegyházat, mint szent örökséget sértetlenül átadják a késő utókornak: akkor bizonyára fokozottab mértékben éreznék a protentáns szellem átalakító hatását és melegségét s nem tudnának olyan könnyedén lemondani leendő gyermekeik vallásáról a róm. kath. egyház javára. És e körülmény nagyon is megszívlelendő! Ma, a midőn minden téren látjuk az életerős mozgalmat a nevelés és oktatásügy szent oltára körül; midőn minduntalan halljuk a nagy erővel megindított felekezetközi féltékenységek, sőt surlódásoknak sokszor megdöbbentő nyilatkozatait: nekünk sem szabad összetett kezekkel állni és nézni a mozgalmakat s vetni egyedül Istenre minden mi gondjainkat, hanem kitartó lelkesedéssel, nemes buzgalommal sorompóba kell állni protestáns egyetemünknek is, nehogy a jövő kárhóztató itélete követ dobjon sirjainkra!

Ilyen alapelvből indulva ki, egyházmegyénk a leány-növeldei 5. és 6. osztály felállítását első rendű kötelességnek tartja. Az emlékirat szerint 10.000 koronára volna évente szüksége. 6400 koronára van fedzet. E szerint 3600 korona előállításról kellene gondoskodni az egyházkerületnek.

Az emlékirat 6 pont alá foglalja a jövedelmi forrásokat. A feltüntetett forrásokat bírálat alá véve, egyházmegyénk véleménye e következő:

1. Minden kebelbeli egyházmegye kivétel nélkül tegyen legalább 2000 koronás alapítványt; vagy annak befizetéséig vállaljon magára évi 5 százalékos kamatfizetést. Ez lenne 8×100=800 korona.

Egyházmegyénk e 2000 koronás alapítványt e nemes célra örömmel megteszi akképen, hogy

a) mindaddig míg az alapítványi összeg egészben, vagy részben tőkében be nem fizetettik: a tőke 5 százalék kamatáért felelősséget vállal.

b) Az alapítványt tevő egyházmegye nem kötelezhető a tőke befizetésére mindaddig, míg a magára vállalt 5 százalék kamatot pontosan fizeti.

c) Ha a leánynövelde ev. ref. felekezeti jellegét bármely okból elveszteni, az alapítvány visszaszáll az alapítványt tevő egyházmegyére.

d) Végül ez ajánlatot a f. borsodi egyházmegye magára nézve csak akkor tartja kötelezőnek, ha minden kebelbeli egyházmegye legalább ilyen alapítványt fog tenni.

2. Szavazzon meg a főt. egyházkerület bármely rendelkezése alatt álló pénztárból 1000 koronát, mint állandó évi segélyt. Ez lenne 1000 korona.

3. Felkérendő a főt. és mélt. Convent, hogy a minden egyházkerületben felállítandó felsőbb leánynövelde és tanítóképző intézet fölsegelésére évenként utalványozza a domesztikából azon összeg felerészét, mely a lelkészi kongrua folyósítása által felszabadul.

Mert manapság a leánynöveldek, sőt a tanítónőképző intézetek felállítása közös érdeke mind az öt ev. ref. egyházkerületnek. Óhajta tehát egyházmegyénk, hogy a domesztikából nyerendő tekintélyes összeg e fontos célra utalványoztassék és a többi kerületek is (a hol még nincs), felbuzdulva a követendő példán, a domesztikai segélyt mindaddig, míg a felszaporodott összegből s egyéb e célra felhasználható alapítványokból s közadakozásból a tervezett leánynövelde és tanítónőképző intézetet fel lehet állítani. Egyetemes felbuzdulásra van ma szükség, ha a prot. nőnevelés nagy kérdését egész mivoltában fogjuk fel. E mellett ugy a nemzeti, mint a felekezeti szempontok is erősen sürgetik a prot. társadalmat és a főhatóságokat, hogy e tekintetben már a tettek mezejére kell lépni mindnyájunknak!

4. Bár az intézet felállításánál olyan államsegélyt, mely önkormányzati jogaink nagyobb mérvű feladását vonná magá után, egyházmegyénk igénybe venni nem óhajta: mindamelllett véleményezi, hogy kéressék fel a nmélt. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur, hogy tekintse a magasztos kulturális célt, utalványozzon egy nagyobb — egyszer s mindenkorai segélyt e célra az állampénztárból.

5 Kerestessék meg ugy Borsodvármegye, mint Miskolc város, hogy terjeszse ki jótékonyágát e leánynevelő intézetre s nagyobb alapítványok tevése által mutasson meg, hogy a leánynevelés fontos kérdését szívén viselve, tőle telhetőleg tenni, hatni, közremunkálkodni tud is, akar is, mert ez nem kizárólagos felekezeti, de sokkal inkább állami érdek.

6. A mi a felszólítást és a tornai egyházmegyei indítvány 2. 3. 4. pontját illeti, véleményezzük, hogy a prot. hitbuzgóság és áldozatkészre való hivatkozással a fontos célra gyűjtés időnként eszközöltessék. De mi sem a házkénti gyűjtést, sem az évenkénti segély adást kötelezőleg el nem fogadhatjuk, mert a domesztika megállapítása és a szuplikáció eltörlése ugyanazon egy forrásból származtak, abból t. i., hogy hűveinket megóvjuk a zaklatástól. Hanem ha lesznek egyes tehetősebb egyházak, lelkészek, és világiak, a kik akár alapítvány, akár évenkénti segély nyújtás által segítségére jönnek a leánynevelésnek: azon mi csak örvendeni tudunk. Sajnos, hogy a megélhetési viszonyok ma nem a legkedvezőbbek s az igényekkel nem halad versenyt a jövedelem.

Az 1., 2., 3., 4., 5., 6. pont alatt remélhető felsorolt jövedelemből az 5-6. osztály felállítását után esetleg felmaradt összeget mi megszteni véleményezzük oly uton, hogy ennek felele része az internátus kibővítésére, fele része a tanítóképző-intézet céljaira fordítottassék.

Ez a felső-borsodi egyházmegye álláspontja.

Ugyanilyen lelkesedéssel és áldozatra készséggel adta be jelentését a többi egyházmegye is. A protestáns hitbuzgóság és áldozatkészesség — úgy látszik — még mai nap sem halt ki az emberek lelkéből. Éppen azért erős a hitünk és reményünk arra nézve, hogy a hazai nőnevelésnek egyik leg-hatalmasabb intézménye városunk falai között rövid időn létesülni fog. És ha az a buzgóság és az a lelkesedés — mely a terv megszületése alkalmával megragadta a lelkeket — nem lankad, reményünk lehet ahhoz, hogy a miskolczi felsőbb leányiskola ötödik osztálya már a jövő szeptember hónapban megnyílik.

Adja isten, hogy ugy legyen!

UJDONSÁGOK.

Újabb adományok a Vörösmarty-szoborra.

A miskolczi Mezőgazdák Egyletében önkéntes adományként 15 kor. 10 fillért gyűjtöttek, melyhez hozzájárultak:

id. Cseh István	4 kor. — fill.
id. Csorba József	2 " — "
Szathmáry József	2 " — "
Csorba István	1 " 50 "
ifj. Cseh István	1 " — "
Bojtár István	1 " — "
id. Izsó István	1 " — "
Majoros György	1 " — "
Csorba György	1 " — "
Karlaky Gyula	— " 60 "
Balog Bertalan és neje	1 " — "

Összesen 16 kor. 10 fill.

Eddigi gyűjtésünk... 38 " 50 "

Összesen 54 kor. 60 fill.

— **Városi közgyűlés.** Miskolc város képviselőtestülete tegnap délután Soltész Nagy Kálmán kir. tan. polgármester elnöklésével rendes közgyűlést tartott, melyen a városatyák igen csekély számban vettek részt. Elnöklő polgármester üdvözlő szavai után Pataky Sándor, a legtöbb adót fizetők névjegyzékének egybeállítására kiküldött bizottságnak elnöke, beterjesztette a 1901. évi virilisták névsorát, amelyet a közgyűlés előtt dr. Kun József városi főjegyző olvasott fel. A közgyűlés elrendelte a névjegyzék kihirdetését, mely ellen 15 napig felebbezés adható be az alispánhoz. — A bérkocsi iparról szóló szabályrendelet tárgyában élénk vita volt, melyben résztvettek Porcs János, Hercs Sándor, Sugár Ignác, a polgármester, rendőrkapitány. Végül is a szabályrendelet módosítására vonatkozó javaslatnak elkészítésével a rendőri szakszervezetet bizta meg a közgyűlés. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— **Személyi hír.** Gróf Festetics Andor az országos színészet főfelügyelője, a jövő hét folyamán Miskolcra érkezik. — Dr. Tarnay Gyula alispán több napon át Budapesten időzött.

— **Athelyezés.** Salczberger Zsigmond, a m. kir. államvasutak kiváló mérnöke a budapesti főműhelybe helyeztetett át. A jeles mérnök 18 évi miskolczi működése alatt társadalmi életünknek is tevékeny és közszeretben álló tagja volt s távozása bizonyára érzékeny veszteséget jelent. Tiszteletére szombaton este búcsuestélyt rendezett a műhely tisztikara, melyen barátai, az összes műhelyi személyzet és a munkások résztvettek. A kedélyes estélyen sok szellemes pohárköszöntővel búcsúztatták el a szeretett férfit és a munkások igaz barátját.

— **Eljegyzés.** Soltész János derék polgártársunk, ház- és földbirtokos kedves és szép leányát a napokban jegyezte el Dienes Béla állatorvos. A szerelem szötte szép frigyhez boldogságot kívánunk.

— **Hymen.** Dr. Fodor Andor f. hó 15-én tartotta eljegyzési ünnepélyét Várady Szakmáry Donát nagybirtokos és fűrdő tulajdonos nagy műveltségű leányával, Iduskával. Üdvözlét.

— **Channukka.** Izraelita polgártársainknak a Channuka ünnepe vasárnap vette kezdetét. Az izraeliták ugyanis nyolc napig tartják a templomszentelési emlék-ünnepélyt ama győzelmek emlékére, a melyeket a zsidóság 2037 évvel ezelőtt a zsarnok syriai király Antiochus Epiphanes felett kivívtak.

— **A karácsonyi ünnepélyek a három városi óvodában** következő sorrendben tartatnak meg: F. hó 20-ikán, azaz csütörtökön d. u. 4 órakor a győri kapui, 21-én, még pedig d. e. 10 órakor a csabai kapunál levő és 22-én d. u. 4 órakor a szeles-utcza óvodában. Ezen ünnepélyekre az igen tisztelt szülőket, a tek. iskolaszék igen tisztelt tagjait, valamint minden gyermekbarátot tisztelettel meghívni bátorokodnak az óvónök.

— **Kitüntetett tanító.** A magyar földhitelintézet a kiváló működésű faskola-kezelő tanítók között évenként 5000 koronát oszt szét, elismerésül munkájoknak és buzditásul mindnyájuknak. E megjutalmazott tanítók közül Borsodmegyéből Kiss Sándor parasznyi tanító 200 koronával lett jutalmazva s ezenkívül díszoklevelet is nyert.

— **Karácsonyfa ünnepély.** A miskolczi róm. kath. nőegylet szombaton d. u. a vármegye székházának nagytermét a szeretet kiváló templomává alakította, midőn e nagy termet a parányi csizmak füzereivel és meleg ruhák halmazaival a nélkülözhető gyermekek paradicsomává varázsolta. Összesen 231 fiu és leány gyermek részesült az egyet-aldásában. Az ünnepély Blazsejovszky Ferencz apát-plébános nyitotta meg, a töle megszokott ékesszólással ecsetelte a gyermekek előtt a nap jelentőségét, a jótékony egyet buzgalmát, hangsúlyozta a hálát, melylyel jötevőik iránt viselgetni tartoznak. E szavak után, mint „csillagok közé szelid hold világa“, ugy vegyült az egyet jóságos elnökének, dr. Tarnay Gyulának és az egyet tagjainak szeretettől sugárzó tekintet azon öröm sugarak közé, mik a hideg kegyetlenségét keservesen érző árvácskák szeméből sugároztak elő, midőn picziny keblökre szoríthatták a szeretet nyújtotta ruhadarabokat. A lélekemelő ünnepély az érseki énekhangjával ért véget.

— **Letartóztatott földbirtokos.** A csendőrség Gotthard Emil felső-nyárádi földbirtokost, ki váltókat és egyéb okmányokat hamisított, letartóztatta és átadta a miskolczi kir. ügyészségnek. Gotthard épen Amerikába készült, mikor az ügyészség rendelkezése a csendőrök elfogták. A váltóhamisító földbirtokost már kihallgatta a vizsgálóbíró, ki előtt töredelmes vallomást tett.

— **Sylvester estély.** A miskolczi vasuti dal- és önképzőkör (vasuti dalkör) december hó 31-én hangversenyyel egybekötött Sylvester-estélyt rendez a vasuti munkás étteremben. Az estély műsora a következő: Fohász, Huber Károlytól, éneklő a dalkör. *Múlt és jövő*, szavalja Bartko Béla ur. *Házassági ajánlat*, előadja ifj. Kruppa János. *A mama kedvence*, szavalja Szepessy Géza. *A szegény asszony*, szavalja Paluff Irénke. *Gőre Gábor nótái*, éneklő Lukács Tamás. *Dialóg*, előadják Seligor István és Kollár Béla. *A drótos tót*, szavalja Dojt András. *Új évi beköszöntő*, előadja Bedecs Lajos.

— **Táncmulatság.** A miskolczi róm. kath. nőegylet farsangi jótékonycélú táncmulalmát nem január 5-én, (mint azt a lapok tévesen irták), hanem január 12-én fogja megtartani a Koronán.

— **Halálozás.** *Mikeszka* József üzletvezetési irodatisztet súlyos csapás érte. Szeretett neje, született *Mally* Julia életének 36-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt.

— **Gyermek-előadás.** A felső miskolci róm. kath. elemi népiskola növendékei tanítónőjük *Szabó* Piroska vezetése mellett f. hó 24., 25. és 26-án a hiányzó templomzászló javára gyermek-előadásokat rendeznek, melyben a gyermekek a „*Bellehem*” című pásztorjátékot fogják előadni.

— **A „Jószerencse dal- és önképzőkör” jótékonyozó estélye.** A gyári zenekar közreműködése mellett rendezte a „Jószerencse dalkör” jótékonyozó önképzőkör estélyét. Programját zene, dalok, szavallatok és „Jeremiás siralmi” című egy felvonásos bohózat előadása képezte. *Doppler* F. Ilka nyitányát mutatta be a zenekar első számul, mely után a „Király esküjét” szavallta sok lendülettel *Nemes* Jenő egyf. tag. Egyik legszébb és legélvezetesebb pontja volt az estélynek *Deák* Adél urhölgy és *Szebenyi* József ur zongorajátéka; szép játékokat hatalmas tapssal jutalmazta a közönség. *Rózsahegy* J. bemutatta a Huszárt a menyorszámban, *Gárdonyi* G. ötletes versét. *Lauday* János ur jeles alakításában és kiváló művészi előadásában gyönyörködtünk, — végig hallgatva *Gabányi*: Kakasülön című kitűnő monológját. *Korona* Szidi kisasszony és *Regdon* Lajos szerelmi dalokat énekeltek duettben, szép nótákat többször is ismételtette a publikum. Megrázó erővel szavallta *Vörösmarty* „Öreg sirás” című érzélgős költeményét *Vächter* János dalegyleti tag. Azután *Gőre* Gábor bíró ur és társai veték át a teret, a hirhedt bíró *Róth* Miksa ur és társai: *Durbines* sógor *Zsiros* Lajos, *Kátsa* cigány ifj. *Zeisler* Rezső józsi határa, végül falrengető kacajra hangolták a közönséget. Tapasztalataikat és élményeiket mutatták be, aztán dölöltek. A sok tapsnak és nevetésnek se vége — se hossza. A gyári zenekar egyvelege után kezdetét vette a „Jeremiás siralmi” című bohózat, melyben *Vansura* Ferenczné, *Deák* Ferenczné, *Svarik* Viktorné, — továbbá *Regdon* Lajos, *Vandtura* Ferencz, *Deák* Ferencz, *Pildner* Gusztáv és *Gilla* József jeleskedtek. A darabot rendezte: *Jankovics* Béla. Műsor után tánc következett, mely csak a reggeli órákban ért véget. Az előadás tiszta jövedelme a diósgyőri iskolák szegény- és árva tanulónak tan- és írószereik beszerzésére fordítatik. E cél tekintve, nem mondhatnák, hogy nagyon sokan jelentek meg az előadásán, bár így is tisztességes az anyagi siker, — mi egyrészt annak tudható be, hogy a színlapon nem volt feltüntetve a tiszta jövedelem hová fordítása, továbbá ünnep előtt lévén, mindnyájunk előtt és mindnyájunknál — legkevesebb a pénz. — A „Jószerencse dalkört” mindenesetre elismerés illeti, a miért multságait is felhasználja arra, hogy segíthessen azokon, a kik a segélyre igazán rászorultak.

— **Csőd.** A miskolci kir. törvényszék *Lieber* Adolf diósgyőr-vasgyári lakos ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztos dr. *Görgey* Sándor kir. törvényszéki bíró, tömeggondnok *Breitfeld* Antal diósgyőri ügyvéd. Bejelentési határidő január 12.

— **Megölte a pálinka.** A felső-nyárádi országoton az árokban egy férfi hulláját találták. A hatóság kiderítette, hogy az illető *Akerman* János munkás, ki néhány év óta lakik Felső-Nyárádon, akinek illetőségi helyét nem ismerik. Az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy *Akerman* a szesz italok mértéktelen élvezete ölte meg.

— **Brutális mostoha.** A rossz mostohák igazi mintaképe *Örlösik* Gáborné, ki ma este 6 éves mostoha kis leányát, mert az egy ócska tányért eltört, oly kegyetlenül megverte, hogy a kis gyermek teste tele van kék és zöld foltokkal, azonkívül az egyik ütés a szemén érte, a melyen a kis leányka aligha fog még valaha látni. A kegyetlen asszony kezéből a szomszédok szedték ki

a kis gyermeket s mert a mostoha anyai szeretete nem most nyilatkozott meg először ilyenképen, feljelentették az ügyészségnél.

— **Tolvaj szerető.** *Lovsek* Erzsébet cselédleány ma feljelentést tett a rendőrségnél, hogy szeretője *Uczak* Balázs az este mikor nála volt, feltörte ládáját és elvitte 28 frt megtakarított pénzét, egy pár fülbevalót és egy arany gyűrűt. A csendőrség most a tolvaj szeretőt mindenfelé keresi, aki úgy látszik, erre előre gondolt, mert hátat fordított Miskolcznak.

— **Baleset.** *Scheff* Péter vasgyári munkás 7 éves *Katicza* kis leánya ma, mikor édes anyja eltávozott hazuról, egy régi vágyát akarta teljesíteni; az udvarban az istálló tetején egy szép kőrözsacsomó van, ezt szeretete volna a kis leányka magának megkeríteni. Egy létrán föl is mászott az istálló tetejére, de ahogy már ujjai között tartotta a virágot, valahogyan megcsuszott s a földre esett le, de jobb keze eltört, ballába pedig bokán alól ketté törött.

— **Megmárt fiu.** *Sándor* Mihály járdánházi kocsis 8 éves *János* fiát ma egy eb megmarta. Az állatorvos megállapította, hogy a kutya veszett volt s így a kis fiut felszállították a Pasteur-intézetbe.

— **Ö jön! Már közeledik!** Ki jön? Mi jön? . . . Jön a karácsony! És karácsonnyal együtt jön a dermesztő, hidegtél, a mikor a sivitő légből megfagy az ember lehelle. Mit cselekszel akkor te, szegény felebarátom? Te, a kinek még mai napig sincsen meleg téli ruhád? . . . Aggasztó gondolat! Ma még élsz, szívd az üdítő, tiszta levegőt és holnap már — lehet — ez üdítő tiszta levegő megöl . . . Megfagysz . . . és hideg szemfedőt borítanak kiszennvedett porhüvelyedre. Hogy ezt a rettenetes sorsot elkerüld, szaladj még ma, rohanj még ebben a perczen *Szántó Mór*hoz és ott az ő üzletében lásd el magad' meleg téli ruhával. Szegény vagy, nincs talán elég pénz? Oh! akkor is csak fuss egyenesen *Szántó Mór*hoz. Ő nála nem kell fizetni — nagy árat! *Mesés olcsó áron* lehet nála kapni a legszébb, a legfinomabb téli kabátokat, elegáns öltözet ruhákat, smoking, vadász és mindenféle posztó, gyapju, *hazai kelmékből* mérték után készített öltönyöket. Ha a *Szántó Mór* fényes üzletében készült szörme bélelt téli kabátot magadra veszed, biztosítva vagy a megfázás és a halál ellen. Azért hát csak menj, siess még ma, még ebben a perczen a *Szántó Mór* üzletében! Nem tudod talán hol van a *Szántó Mór* ruhaüzlete és szabóműhelye? Menj a színháztól lefelé, néhány lépésre, látsz egy fővárosi mintára berendezett ruhakereskedést. Az a *Szántó Mór* üzlete.

x **Gyöngyösi édes ürmös** kapható **Mayer** József vendéglőjében a kis pipához. Literje 60 kr.

x Különösen finom naponta frissen sült **apró tea sütemény** 1 kilogram 2 frt, — remek ragyogó **Karácsonyfa dísz** dus választékban, kapható **Megay Róbert** cukrásznál Miskolcson, a ki elismert kitűnő diós és mákos patkóirz a közelgő ünnepek alkalmával megrendeléseket már most is elfogad.

x Legtisztább friss **csukamájolaj**, egy eredeti üveg fehér 60 kr., sárga 50 kr. **Tea rum, cognac, likör, borovicska, szilvórium, spiritus, likör- és rumessencia** legjobb minőségben **Szabó Béla** gyógyáru- és illatszert-üzletében Miskolcson.

x **Rosenberg Gyula** női divat, szőnyeg és fehérnemű kereskedő mindkét áruházában nagy **karácsonyi vásárt** rendez december 31-ig. Tulhalmozott nagy árukészlete miatt, az arukat ez évben különösen leszállítja, a mint a szétküldött árjegyzékeiből is kitűnik. Ajánljuk ezen kedvező alkalmat az **ajándékok bevásárlására**. Tessék árjegyzéket kérni.

— **Dunky fivérek** cs. és kir. udvari fényképészek városháztér 5. sz. (a kapu bejárat alatt) állandó képkiallítása.

Színház, művészet.

** **Toska.** Színházunk nagy stílusú művésznőjének, *Csókáné Almássy* Juliának szombaton este volt a jutalomjátéka. Ünnepi színházi-est volt ez, amelyen a miskolci társadalom színe-java részt vett, hogy tömeges megjelenésével, zajos elismerésével lerózza köteles halálját és elismerését a művésznő iránt, ki művészetével már sok-sok kellemes, és tanulságos színházi-estét szerzett a publikumnak. A jutalmazandó *Sardou* világhírű drámáját: „*Toska*”-t választotta, ami még hatványozott mértékben fokozta az érdeklődést, mert vidéki színpadon vajmi ritkán akad színésznő, aki *Toska* eljátszására vállalkozik. Mindenekelőtt konstatálnunk kell, hogy *Csókáné Almássy* Juliát a díszes közönség egész estén át valósággal ünnepelte; beléptekor 6—8 virágkosat, csokrot, virágállványt nyújtottak fel a nézőtérrel, míg a zsinórpadláról díszes sárga selymet és impozáns babérkoszorút bocsájtottak alá; a babérkoszoru hatalmas szalagain a következő felírás ékeskedett: „*A nagy művésznőnek — Miskolcz város közönsége.*” Az ünnepelt már fényes és előkelő megjelenésével magára vonta a figyelmet, az érdeklődést — pazar szépségű és gyönyörű kiállítású costume-jeivel pedig valóságos szenzátiót keltett a hölgy közönség körében. *Csókáné Almássy* Julia ez estén bámulatot keltett mesteriesen kidolgozott, legminatiosusabb részletekre kiterjedő játékaival, meghódításra kényszerítve hódító egyéniségével, játékaának szokatlan igazságával, mozdulatainak és arczjátékaának tökéletességével a közönséget. *Toska* brilláns és teljesen originalis-alakításával elragadtatta hallgatóit. Igaz, meggyőző *Toska* volt; megnyilatkozott játékában egész erős, önálló egyénisége, éneket melyet felülhelyez mindenben. Benne volt mindez a *Toska*ban: eredetiség, jellemzettség, hatalmas erő, hev és a mi a legfőbb; nagy s ösztönszerű szellemesség. Ez a klasszikus szerep teljesen megfelelt tragikus erőtéljességének, organumának, s a klasszikai stílus iránti hajlamának. A közönség mikor teleszítva magát abból a nagy gyönyörből, melyet a művésznő egész estén át, főleg a IV. felvonás nagy jelenetében nyújtott, az enthusiasmus lehangosabb nyilvánításaival halmozta el. Az V. felvonásban kínos incidens zavarta meg az előadást; az egyik kellekos oly ügyetlenül sütötte el a pisztolyt, hogy a puskapor piszkos és folyó füstje éppen a színlalak mögé induló *Csókáné* arczát érte. *Csókáné* éppen nagy jelenetét végezte el s feldult idegekkel ment a kulisszák mögé; s amint a puskapor füstje arczát megcsapta, annyira megédt, hogy *elájult* s csak nagy nehezen tudták eszméletre hozni. Az előadást persze rögtön beszüntették, amit a közönség nagyon sajnált. Méltó partnere volt *Csiky* László, ki nagyszerűen ábrázolta a kegyetlen Scharpiát, olyan hóhéri volt, hogy szinte megborzadt tőle az ember. *Réthy* is elég szépen játszott. *Ernyei* azonban halás szerepét földhöz vágta, először is bizonytalan volt szerepében, másodsor igen szintelenül volt kidolgozva *Mariója*. Jók voltak

még Győre, Breznay, Mészáros, Abonyi Szarvassy kisebb szerepeikben. A kiállítás fényes volt; a rendezés nagyszerű.

**** Jutalomjáték.** Szintársulatunk dédelgett kedvencének, *Ferenczy* Károly komikusnak, ki ez idő szerint az országban a legjobb s legtehetségesebb komikusok egyike — holnap, csütörtökön este lesz a jutalomjátéka, mely alkalommal az évek óta nem adott, ötletes és szellemes jelenésekben nagyon gazdag és rendkívül mulattató bohózat: „*Tricoche és Cacolet*“ kerül színre. *Ferenczy* Károly azon keves színészek közé tartozik, a kit a nagy közönség igazán szeret és kedvel. S ezt kedvenc komikusunk méltán meg is érdemli, mert ő minden szerepében kellemest, rokonszenvest és vonalmast nyújt és minden ambíciója oda irányul, hogy a közönséget mulattassa és szórakoztassa. Szintársulatunk e fáradhatlan és tevékeny tagja valóban meg fogja érdemelni, ha jutalomjátéka alkalmából a közönség zsufolásig megtölti a színházat és tüntető óvációkkal fogja elhalmozni kedvencét.

**** Műsor.** Ma szerdán „*A felfordult világ*“ operette. Csütörtökön *Ferenczy* Károly jutalomjátékaul „*Tricoche és Cacolet*“ bohózat. Pénteken, 1900. decz. 21 én, Kalmár Renée, a zeneakadémiát végzett operette-énekesnő első felléptével (félárakkal) „*Cziánybáró*“, operette. Szombaton, december 22-én „*A tékozló apa*“. Vigjáték 3 felvonásban. Vasárnap decz. 23. két előadás. D. u. 1/24 órai kezdettel, gyermek és népelőadás félárakkal: „*A méltóságos csizmadia*“, bohózat. Este 1/28 órai kezdettel rendes árakkal: Kalmár Renée felléptével, „*Sulamit Jeruzsálem leánya*“. Keleti operette. Hétfőn, decz. 24. délután 4 órai kezdettel félárakkal „*A Géskő*“. Operette 3 felv.

Anyáknál, kik gyermeküket szoptatják, javítja és szaporítja a tejet s ezáltal a csecsemők testsúlyban gyorsan gyarapodnak.

6...10

Heyden tápanyaga

(Tojásból előállítva.)

Legjobb emésztőszer!

Kapható
gyógyszertárakban
és drogueriákban.

Miskolcson kapható

SZABÓ BÉLA
gyógyáru üzletében.

Erős étvágygerjesztő és erősítő szer.

BEI AMBRUS

Egyházi szent szobrok és alakok készítője és a chicagói kiállításon a legnagyobb díjjal kitüntetett műszobrász.

Bécs, IX., ker., Währingerstrasse 6. szám, a Votiv templom közelében. Fióküzlet: II. ker., Praterstr. 23.

A legnagyobb műterem szent szobrok előállítására, minden alak-nagyságban. Gyips, elefántcsont utánzat és műköből (az idő viszontagságaival szemben) készítvék, templom, kápolna és házi oltár részére a leggyönyörűbb kivitelben, díszes festéssel.

A legnagyobb választék modern és antik szobrokból, mellszobrok, vázák és díszoszlopokból, valamint rajzmintákból iskolai célokra.

Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldök. Szétküldés a világ minden részébe; jó csomagolásért kegyesség vállalatik. Ismétlődőknak magas árkedvezmény.

Hirdetmény.

A Nagyméltósága m. kir. Kereskedelmi Miniszternek az iparhatósági megbízottak évenkénti újra választásánál követendő eljárás tárgyában kelt 52211/1885. számú magas rendelete értelmében választó minden az illető városban vagy községben lakó iparos (kereskedő), kinek neve a választók névjegyzékeiben bennfoglaltatik; választható pedig ezek közül Miskolcz város területére az, aki az 1900. év folyamán 30 korona III. osztályu kereset adót fizetett.

A választásra ekként jogosított iparosok és kereskedők névsora összeállítván, erről az érdekeltek azon felhívással értesítettek, hogy azt folyó év december hó 18-tól 26-ig bezárólag terjedő 8 nap alatt a közig. igazt. hivatalban megtekinthetik s a mennyiben a névsorból egyesek kimaradtak volna, ugyanakkor jogosultságok igazolása mellett a névsorba való felvételét kérhetik.

Miskolcson, 1900. december hó 14-én.
A városi tanács, mint I. fokú iparhatóság
Soltész Nagy Kálmán,
polgármester.

Friss élő halak!

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a mai naptól a karácsony hetére raktáron tartok mindenfajta

tiszai és dunai halakat

u. m.: ponytyot, harcsát, csukát, kecségét, süllőt, tokot és stb. stb. a melyeket a legolcsóbb napi árakban árusítok el a **Felső-Szirma utcai halas piacon** (középső asztal). Vidékre megrendelések útján pontos és gyors kiszolgálás.

A n. é. közönség további b. pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Özv. Braun Ábrahámné.

Friss élő halak.

6932. 6981. sz.

tk. 900.

Hirdetmény.

Özd község és Pusztakőtelek telekkönyvei birtokszabályozás következtében átalakítottak és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikkkel a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzésekben helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cz. 15. 5. 6. pontja alapján eszközölt bejegyzések — vagy az 1886: XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1901. évi június 20-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be; mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. 16. és 18. §-ainak eseteiben, — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1901. évi június hó 20-ik napjáig a telekkvi hatósághoz nyujtsák be; mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő el-

telte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetui nem fog;

3. hogy mindazok, kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892: XXIX. t.-cz. szerinti eljárási és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket e telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1901. évi június hó 20-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bárminemű igényeket, jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik; az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak s ezek ellenében az egyes végzések kapcsán az eredetiek vissza nem kézbesítettek, vagy a kik a másolatokat pótlólag benyujtanak: az eredetieket a telekkvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Miskolcson, a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál. 1900. nov. 30.

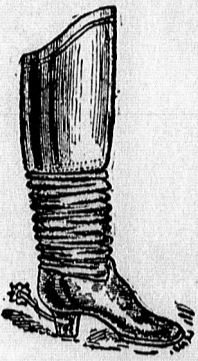
Illés,
tvrszéki bíró.

BÁRDOS VILMOS

ezelőtt VÁNCZA EMMA
fényképészeti és festészeti műterme.
MISKOLCZON; Széchenyi-uteza, Sötét-kapu.

Elvállal a fényképészetbe vágó összes munkákat:
Platin- és aquarell-festményeket. **Különlegesség:** Csoport- és tableaux-képeket.
gyermek felvételekben.
Nagyításokat bármily nagysáig.

Utánrendelések a legrégebbi lemezekről is elfogadtatnak. Fölvételeket egész napon bármily időjárás mellett eszközölk.
Tekintettel a közeledő karácsonyi és ujévi ünnepek előtti nagy forgalomra, tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy ugy a fénykép-nagyításokat, mint a platin- és aquarell-festményeket két hét alatt szállíthatom, miért is kérem b. megrendeléseikkel idejekorán megtisztelni, hogy a kívánalmaknak pontosan megfelelhessenek.

GROSZMAN LIPÓT

Az „Arany csizmához” címzett

magyar gyártmányu, — karlsbádi és saját készítményü

CZIPÓRAKTÁRÁBA

Miskolczon, Széchenyi-uteza 123. sz. a.

(Garai J. ur divatáru-üzlete mellett)

az őszi és téli idényre

megérkeztek és rendkívül nagy választékban kaphatók **férfi,**

női és gyermek czipők, valamint **hunya és baga-**

Előkelő összeköttetésemnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű árukat **bámulatos olcsó árban** árusíthatom.

Általános ismert szoliditásomnál fogva egész bizalommal kérem a n. é. közönség szives pártfogását és maradok

Chebraux és sárga-czipő kenőcsök a legjobb minőségben és legolcsóbb árban.

teljes tisztelettel
GROSZMAN LIPÓT.

Női sárczipő (kalucsní) ... 1.20 frt.
Férfi " " ... 1.50 frt.

SZLAVKOVSKY IMRE

takaréktűzhely- és épületlakatos

MISKOLCZ, Horváth-utcza 27. sz. a.

Első miskolczi motorhajtásra berendezett

Alapított 1883.

lemez- és lakatosáru üzlet.

Ajánlom újonnan berendezett nagyszabásu műhelyemben készült **elejes és asztal-tűzhelyeimet,** mindenféle nagyság- és kiállításban, falazva kül-, belföldi és majolikás cserepekkel; — ugyintén teljes vasból, csakis a legjobb anyagból s ezekből állandóan nagy raktárt tartok készletben. Abban a helyzetben vagyok, hogy elegans és esinos alakban, valamint gondos, ezélszerű kivitelben mintaszerű és o mellett szolid és tartós munkát állíthatok elő, ugy hogy bármely szolid konkurencziával versenyezhetek.

Ismét-elárusítók kedvezményben részesülnek,

Elvállalok továbbá **épületvasalásokat, folyosó-, lépcső és sír-rácsokat, vaskapukat,**

Wertheim - szekrényeket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Rajzokkal és költségvetéssel szívesen szolgálók.

Kocsz-kályhákat napi 25 kr. díj mellett kölcsön adok.

Olcsó tűzhely bevásárlási forrás.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

az **„Adria”**

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

A párisi kiállításon az „Arany érem”-mel kitüntetve.

KÉSZITI:

Csász. és kir.

udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Lövy József fia Stamberger B. Kardos József
Fereneci B. Verő és Társa Gedeon András
uraknál kapható

Vh. 794 szám
1900.

Árverési hirdetés.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881 évi XL. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a miskolczi kir. törvény-szék 1899. évi 4294. és 4334. P. számú vég-zése következtében Mikuleczky István ügy-véd által képviselt Miskolczi Takarékegylet javára Lazsik János s társa ellen 150 kor., 150 k. s jár. erejéig foganatosított kielégi-tési végrehajtás útján lefoglalt és 1684 kor. becsült lovak, tehének, élet- és takarmány-nemű és gazdasági eszközökből álló ingó-ságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az edelényi kir. jbiróság-gok V. 61/6. 1900. számú végzése folytán 300 kor. tőkekövetelés, ennek 6 százalék kamatai és eddig összesen 138 k. 20 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig alperesnél Hegymegen leendő eszközzésére 1900. évi december hó 22 napjának dél-előtti 11 órája határidől kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hi-vatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi XL. t.-cz. 107. és 108. §-a értel-mében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adadni.

Kelt Edelényben 1900. évi december hó 7. napján.

Lévy,
kir. jbirósági végrehajtó.

Főraktár Miskolcz, Széchenyi-u. 94.

Paris 1900.
„GRAND PRIX“
Legnagyobb kitüntetés.

Singer varrógépek

A valódi

a

leghasznosabb
karácsonyi ajándékok.

A mi új családi gépeink a legkönnyebb és legnyugodtabb járatauk, legegyszerűbben kezelhetők és fölmulthatlanok minden háztartásban előforduló munkák és a divatos műhímzés és űrmunkákhoz.

A folyton emelkedő eladás, a kiváló kitüntetések minden kiállításon, a gyárnak majdnem 50 éves fennállása és a világhír, melyet a mi gépeink kivívtak, a legbiztosabb és legteljesebb garantiát képezik jóságukért.

Ingyen oktatás minden házi varrási munkában és a divatos műhímzésben.

Raktár hímzőselyemben nagy színválasztékban, varrógéprészekben, olaj, tű és fonalakban.

Electromotorok az egyes családi varrógépekhez.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Főraktár Miskolcz, Széchenyi-u. 94.

Hús füstölést

elfogad

KRAMER MIKLÓS,

Cyöngyvirág-utca 4. sz. Demeter-féle ház.

Borsodmegyei „Erzsébet“ kórház bizottságtól.

188.
b. 1900. Arlejtési hirdetmény.

A borsodvármegyei „Erzsébet“ köz-kórház bizottsága az 1901. évben szükséges s alább felsorolt különféle cikkek beszerzésére s ugyancsak az évben szükséges munkálatok teljesítésére **zárt ajánlati versenyt** hirdet.

A szükségelt tárgyak a következők:

1. Fehérneműek.
2. Bőr papucs.
3. Varrószerkek, organtin és pamut.
4. Petróleum és gyertya.
5. Irodai szerek.
6. Nyomtatványok.
7. Jég szállítás.
8. Koporsó.
9. Bádigos munka.
10. Kémény tisztítás.
11. Zsup szállítás.
12. Járványkórház meszelése.
13. Sirverem ásás.
14. Szemétszállítás.
15. Emésztőgödör tisztítás.
16. Szappan és phönix mosópor.
17. Üveges munkák.

A vállalkozásokra nézve a kórház irodájában bővebb felvilágosítás nyerhető.

Föltételek.

A pecséttel lezárt ajánlatok ivenként 1 koronás bélyeggel ellátva 1901. január hó 3-ig a kórház igazgatósági irodájában nyújtandók be. — Mindegyik ajánlathoz szállítandó tárgyak értékének 10 % bánatpénzül készpénzben vagy letétre alkalmas értékpapirokban mellékelendő. A borítékon kiteendő miféle anyag szállítására vagy minő munkálat teljesítésére vonatkozik az ajánlat.

Későn beadott vagy föntebbi föltételeknek meg nem felelő ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Kelt Miskolczon, 1900. évi december hó 14-én tartott bizottsági ülésből.

Kafka Ignác
albizottsági elnök.

Minőség és ár

dönt

a karácsonyi ajándékok

vásárlásánál. Ezek az 1900 karácsonyára az

Amerikai áruház

helyiségeiben

Miskolczon, Városház-tér 1. sz. alatt, Breuer-palota
felülmulthatatlanok és verseny nélkül valók.

Ebben a szenzációs, nagy meglepetéseket nyújtó karácsonyi elárúsításban minden egyes cikk **mélyen leszállított** áron adatik el.

Női, férfi és gyermek fehérneműek gyári raktára.

- 1 tuczat színes szélű **zsebkendő** 80 kr.
- 1 tuczat színes szélű francia battiszt **zsebkendő** 140 kr.
- 1 tuczat tiszta czerba vászon **zsebkendő** 2.20.
- Futó-, fali- és szoba-**szőnyegek** mélyen leszállított áron.
- 65 cm. széles **futószőnyeg** méterje 24 krtól kezdve.
- 90 cm. széles **futószőnyeg** méterje 58 krtól kezdve.
- 1 nagy **paplan** 2.20.

Egy teljes ruhára:

- 8 mét. **francia piké barchot** csak most 1.82.
- 6 mét. **angol zefir** csak most 1.98.
- 6 mét. **legujabb divatu kamgarn** csak most 1.75.
- 6 mét. **legujabb divatu kamgarn szövet** csak most 1.92.
- 6 mét. **gyapjukelme** most 2.46.
- 120 cm. széles **selyem szövet kelme** csak most 3.40.
- Duplaszéles divatkelme** m. t. 24, 26, 28 kr.

- 120 cm. széles **divatszövetek** méterenként 45, 62, 76 kr.
- Jó mosó **Levantinok** méterenként 15, 18, 22 kr.
- Brünni női posztó** duplaszéles méterenként 40 kr.
- Csipkefüggönyök** 1 m. széles mét. 22, 28, 30, 38, 42, 50 kr.
- Finom szövetfüggönyök** egy ablakra 1 frittól kezdve.
- Ágyterítők** — egész garnitúra — 4 frittól kezdve.

Occassio!

- 3 darab **selyem ajour zsebkendő** minden színben 83 kr.
- 3 db selyem **férfi nyakkendő**, magánkötő 93 kr.
- 1 db **selyem nyakkendő** 18, 22, 24, 26, 28 kr. és feljebb.
- 1 női mosó flanel **ingbluz** 1 forint.
- 6 pár fegyházban kötött **férfi harisnya** 85 kr.
- 3 pár fegyházban kötött **női harisnya** 62 kr.
- Női, férfi és gyermek **szövöttárúk** nagy választékban.

Legnagyobb választék! Pontos kiszolgálás! Verseny nélkül!

Vidéki rendelések legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek